

Nr 246

Av herr **Nelander m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bilateralt tekniskt och humanitärt bistånd: Fältverksamhet.*

(Lika lydande med motion nr 189 i Första kammaren)

»De industrialiserade ländernas bistånd till de underutvecklade länderna ökar endast obetydligt. Den ekonomiska klyftan mellan rika och fattiga folk fortsätter att vidgas. Medan välståndet stiger och utbreddes i industriländerna, blir de ekonomiska framsteg, som onekligen göres i u-länderna, bokstavligen uppätta av en hastigt och i stort sett ohämmat växande befolkning. Denna utveckling — eller säg snarare tillbakagång — utgör ett växande hot mot världens fred.»

Så inleder SIDA sin petitaframställning om anslag för budgetåret 1967/68. I ett nötskal klargöres här förhållandet mellan rika och fattiga länder i världen. Vårt land, som genom sin prioriterade ställning och sitt växande välstånd har ett särskilt stort ansvar i detta avseende, har hittills åtagit sig en andel i hjälpaktionerna, som inte kan anses särskilt stor. Det innevarande budgetårets statliga anslag till u-hjälpen, 337 miljoner kronor, motsvarar ungefär en procent av det sammanlagda u-hjälpsbeloppet på drygt 30 miljarder kronor från alla länder. Den samlade svenska u-hjälpens finansiella omfattning utgör nu ca 1/3-dels procent av bruttonationalprodukten. Det är mindre än vad vårt folk producerar på en arbetsdag. Vi har alltså långt kvar till den målsättning, som riksdagen tidigare uttalat sig för, nämligen en procent av bruttonationalprodukten. Även om det ekonomiska läget nu är kärvare bör enligt vår mening Sverige kunna öka sitt anslag till u-hjälpen.

I sitt äskande för fältverksamheten i den bilaterala hjälpen har SIDA tagit upp ett sammanlagt behov av 164 miljoner kronor, av vilket regeringens medgivit 99 miljoner. I SIDA:s medelsbehov i detta avseende innefattas en post om 6 miljoner, vilken avser mindre fältprojekt och bistånd genom enskilda organisationer. Genom den i statsverkspropositionen föreslagna nedprutningen torde denna post — jämte åtskilliga andra — vara i farozonen.

Nämnas kan att SIDA för närvarande har icke behandlade ansökningar liggande från enskilda organisationer — i huvudsak svensk mission i u-

länderna — om stöd för investeringar, skolor, sjukhus, etc. å ett sammanlagt belopp av kronor 7 669 335. Enligt vad SIDA meddelat finns inga möjligheter att tillgodose dessa behov i årets budget och, om regeringens förslag bifalles, knappast heller under nästa budgetår.

Professor Gunnar Myrdal framhöll i ett uttalande vid årsskiftet missionens sätt att arbeta såsom föredömligt. Givet är att svensk mission, som för hundra år sedan började svenskt u-hjälpsarbete och därvid helt haft att lita till frivilliga missionsoffer och till missionsarbetares personliga offergärning, lärt sig att utföra sin gärning på möjligast ekonomiska sätt. Detta faktum har tidigare vid åtskilliga tillfällen påpekats i motioner från bland annat Riksdagens kristna grupp. SIDA och dess föregångare har också gång på gång använt sig av denna väg för u-hjälp genom svenska missionsorganisationer, som är väl kända i u-länderna och som har dessa folks och deras regeringars förtroende. Från 1962/63 har ca 6 miljoner kronor av statsmedel anvisats de svenska missionsorganisationerna som bidrag till olika former av tekniskt och humanitärt bistånd, främst på yrkesundervisningens och sjukvårdens område. Vi anser att dessa möjligheter är ekonomiskt fördelaktiga och att de även i fortsättningen bör tillvaratas.

SIDA:s anslagsframställningar är väl underbyggda och befogade. Vi har emellertid i denna motion särskilt velat framföra önskemålen om u-hjälp genom svensk mission och andra enskilda organisationer — Röda korset, Rädda barnen, m. fl. — och får med stöd av vad ovan anförts hemställa,

att riksdagen vid behandling av statsverkspropositionen, bil. 5 C 7 för Fältverksamhet för budgetåret 1967/68 måtte anvisa ett reservationsanslag av 105 miljoner kronor mot av regeringen föreslagna 99 miljoner kronor och anföra att därav 6 miljoner kronor efter prövning av SIDA bör användas för Mindre fältprojekt och bistånd genom enskilda organisationer.

Stockholm den 20 januari 1967

Eric Nelander (fp)

David Gomér (cp)

Axel Gustafsson (fp)

Erik Larsson (cp)

i Norderön

Tore Nilsson (h)

Sven Johansson (cp)

Thorvald Källstad (fp)

Gunnar Hyltander (fp)

Mårten Werner (h)

Olle Westberg (fp)

Carl Eric Hedin (h)

Arvid Nilsson (fp)

Sven Hector (k)

i Lönsboda

Blenda Ljungberg (h)

Per Petersson (h)

Filip W. Fridolfsson (h)